

Invitasjon til å delta i forsøk med stemmerett for ungdom som fyller 16 eller 17 år i valgåret ved kommunestyrevalget i 2015

Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil med dette invitere kommunene til å søke om å delta i forsøk med nedsatt stemmerettsalder til 16 år. Også de kommunene som deltok ved tilsvarende forsøk i 2011 bes om å søke, dersom de ønsker å delta i nytt forsøk.

Bakgrunn

Ved kommunestyrevalget i 2011 ble det gjennomført forsøk med nedsatt stemmerettsalder til 16 år. Etter invitasjon til alle kommunene hvor 143 sendte inn søknad, ble 20 kommuner samt Longyearbyen lokalstyre valgt ut til å delta. Til sammen ca. 9400 16- og 17-åringer fikk anledning til å stemme.

Forsøket ble evaluert av Institutt for samfunnsforskning sammen med Rokkansenteret ved Universitetet i Bergen. Resultater fra evalueringen foreligger i egen rapport "Stemmerett for 16-åringer" redigert av Johannes Bergh.

Forsøket gav mange interessante erfaringer. Samtidig ønsker departementet å ha et bredere erfaringsgrunnlag.

Hjemmelsgrunnlaget

Forsøket hjemles i valgloven § 15-1 som åpner for forsøk med å holde valg på andre måter enn det som går frem av loven ellers.

Omfanget av forsøket

Forsøket gjelder kommunestyrevalget 2015, ikke fylkestingsvalget. Forsøket skal prøve ut stemmerett til ungdom som fyller 16 eller 17 år i valgåret, og som ellers oppfyller de andre kravene til stemmerett ved kommunevalget, jf. valgloven § 2-2.

I forsøket åpnes det ikke for endringer i valgbarhetsalderen, som fortsatt vil være 18 år.

Kriteriene ved utvelgning av kommuner

Det velges ut ca. 20 kommuner til å delta i forsøket.

Ved utvelgelse av kommuner som skal delta vil det bli lagt vekt på følgende:

- Det tas sikte på at ca. halvparten av de kommunene som skal delta, vil velges fra de kommunene som deltok ved forsøket i 2011.
- Det tas sikte på at både store, mellomstore og små kommuner skal delta.
- Det legges vekt på geografisk spredning slik at alle landsdeler er representert.
- Variasjon i den politiske sammensetningen av kommunestyret, dvs at man bør ha en spredning av kommuner etter politisk farge. Her vil man ta utgangspunkt i ordførerens parti.
- Variasjon i alderssammensetningen i kommunen, målt i andelen befolkningen i kommunen som er under 30 år.

Det er viktig at kommunen i sin søknad opplyser om forhold knyttet til disse kriteriene. Det vil være til hjelp når departementet skal ta stilling til hvilke kommuner som skal delta.

I vurderingen av hvilke kommuner som skal velges ut, vil vi også se på begrunnelse og motiv for å delta. Derfor bør søknaden også inneholde en redegjørelse for hvorfor kommunen søker.

Evaluering

Forsøket vil bli evaluert. Det er derfor en forutsetning for å få delta at kommunen stiller seg velvillig til å gi opplysninger som er relevante for forsøket til den institusjonen som får i oppdrag å evaluere forsøket.

Frist for å søke

Fristen for å søke settes til 1. juni 2014.

Jeg ønsker dere lykke til med søknaden.

Med hilsen

Jan Tore Sanner